NORAKSTS
Lieta Nr. A 42385206
A 1990-07/21

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā, 2007. gada 8.jūnijā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese I.Kalvāne

piedaloties pieteicēja sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Apati" pilnvarotajai pārstāvei *I.B.*,

atklātā tiesas sēdē 2007.gada 25.maijā Rīgā, Antonijas ielā 6, izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Apati" pieteikuma par Rīgas domes Administratīvās komisijas 2006.gada 29.marta lēmuma Nr.D57 11-8 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Administratīvajā rajona tiesā 2006.gada 28.aprīlī saņemts sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Apati" (turpmāk – pieteicējs vai Sabiedrība) pieteikums par Rīgas domes Administratīvās komisijas (turpmāk – atbildētājs vai Komisija) 2006.gada 29.marta lēmuma Nr.D57 11-8 (turpmāk – Lēmums) atcelšanu.

[2] Ar 2006.gada 5.maija Administratīvās rajona tiesas tiesneses lēmumu pieteikums pieņemts un ierosināta administratīvā lieta.

[3] No lietas materiāliem secināms, ka

[3.1] Rīgas pilsētas Būvvaldes būvinspektors 2006.gada 16.martā sastādīja Sabiedrībai protokolu Nr.14-c par administratīvo pārkāpumu, konstatējot, ka */dzēsta adrese/*, Rīgā, uzsākta patvaļīga telpu – mākslinieka darbnīcu Nr.902 un 903 ekspluatācija, ierīkojot tajās šūšanas cehu. Telpas atrodas ēkas 2. un 3.stāvā un tiek patvaļīgi ekspluatētas kā šūšanas cehs, tādējādi telpu nozīme neatbilst projektētajai. Un protokolu Nr.15-c par administratīvo pārkāpumu, konstatējot, ka */dzēsta adrese/*, Rīgā, patvaļīgi bez būvprojekta un būvatļaujas nojaukta ēkas piebūve – sarga māja. Pēc tās nojaukšanas no mitruma (nokrišņiem) tiek bojāts pagraba pārsegums un pagraba telpas. Turklāt demontāža tika veikta bez obligātās civiltiesiskās apdrošināšanas.

[3.2] Ar atbildētāja Lēmumu Sabiedrībai tika piemērots naudas sods 5000 latu apmērā un uzlikts par pienākumu pārtraukt telpu – mākslinieka darbnīcu */dzēsta adrese/*, Rīgā, izmantošanu līdz telpu nodošanai ekspluatācijā.

[4] Nepiekrītot atbildētāja Lēmumam pieteicēja iesniedza pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā. Savā pieteikumā pieteicēja norāda, ka:

[4.1] Lēmums pieņemts pamatojoties uz būvinspektora sastādītajiem protokoliem par administratīvo pārkāpumu Nr.14-c un Nr.15-c, taču šie protokoli nav sastādīti atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 248.panta prasībām, jo pieteicēja amatpersona šos protokolus nav redzējusi un nav parakstījusi, tādējādi lietot pieteicējam izmantot savas pārsūdzības tiesības.

[4.2] Kā norādīts protokolā par administratīvo pārkāpumu Nr.15-c, ka */dzēsta adrese/*, Rīgā, ir patvaļīgi bez būvprojekta un būvatļaujas nojaukta ēkas piebūve – sarga māja, tādējādi radot apstākļus, ka no nokrišņiem tiek bojāts pagraba pārsegums un pagraba telpas. Kā minētā fakta pamatojums ir norādīts Rīgas pilsētas Centra rajona kārtībnieka 2006.gada 21.februārī sastādītais akts Nr.7-33/155 par būdas nojaukšanu.

[4.3] Savukārt 2006.gada 24.janvārī būvinženieri *J.K.* un *V.K.* sastādīja pagraba telpu 602, kas atrodas */dzēsta adrese/*, Rīgā, tehniskās apsekošanas atzinumu, norādot, ka pārseguma metāla sijas un pasijas ir ievērojami bojātas ilgstoša mitruma iedarbības rezultātā, tās dziļi korodējušas ar rūsas atslāņošanos un būtisku nestspējas zudumu un pārseguma konstrukciju lielākā daļa atrodas pirmsavārijas stāvoklī.

[4.4] Pieteicēja norāda, ka protokols Nr.15-c un 2006.gada 24.janvāra tehniskās apsekošanas atzinums ir pretrunā viens ar otru, jo tehniskās apsekošanas atzinumā norādīts, ka pagraba telpas jau 2006.gada janvārī bija pirmsavārijas stāvoklī no ilgstošas mitruma iedarbības, savukārt protokolā Nr.15-c ir norādīts, ka 2006.gada februārī sarga būdas nojaukšanas rezultātā bojāts pagraba pārsegums. Turklāt pieteicējs apgalvo, ka Sabiedrība nekad nav nojaukusi minēto sarga būdu, tādējādi nevar nest atbildību par tās nojaukšanu.

[4.5] Pieteicējs arī norāda, ka uzaicinājumu ierasties uz Komisijas sēdi atbildētājs bija nosūtījis uz nepareizo adresi, un proti, uz */dzēsta adrese/*, Langstiņi, Garkalnes pagasts, Rīgas rajons, savukārt pieteicēja juridiskā adrese ir */dzēsta adrese/*, Rīgā.

Ievērojot minēto, pieteicējas bija liegts realizēt savas LAPK 260.pantā noteiktās tiesības.

Turklāt pieteicējs norāda, ka lietu bez pieteicēja klātbūtnes atbildētājs varēja izskatīt vien tad, ja atbildētājam bija zināms, ka pieteicējam ir savlaicīgi paziņots par lietas izskatīšanas laiku un vietu un nav saņemts lūgums atlikt lietas izskatīšanu.

Pieteicējs norāda, ka vēl joprojām nav iepazīstināts ar lietas materiāliem, turklāt pieteicējam bija liegtas tiesības iepazīties ar protokoliem Nr. 14-c un Nr.15-c, liedzot tos apstrīdēt, tādējādi rupji pārkāpjot LAPK 260.panta prasības.

[5] Administratīvajā rajona tiesā 2006.gada 26.septembrī saņemti atbildētāja rakstveida paskaidrojumi. Atbildētājs pieteikumu neatzīst un uzskata par nepamatotu tālāk minēto apsvērumu dēļ.

[5.1] Komisija, pieņemot lēmumu par administratīvo sodu (piemērojot sankciju, kas paredzēta par LAPK 152.panta 3.daļas pārkāpšanu) pieteicējam, ņēma vērā lielā esošos materiālus, no kuriem izriet, ka būve (mākslinieku darbnīca) tiek patvaļīgi izmantota bez nodošanas ekspluatācijā normatīvajos aktos noteiktā kārtība, minēto telpu (mākslinieku darbnīcu Nr.902 un 903) nozīme neatbilst projektētajai un pieteicējs nav saņēmis būvatļauju sarga mājas nojaukšanai. Minētās sarga mājas demontāža veikta bez obligātās civiltiesiskās apdrošināšanas. Sarga mājas nojaukšanas rezultātā ir radušās sekas - no atmosfēras nokrišņiem (mitruma) tiek bojāts pagraba pārsegums un pagraba telpas. Komisija uzskata, ka augstāk minētie fakti ir pilnībā pierādīti ar lielā esošajiem materiāliem (*I.R.* 21.02.2006. iesniegums. *A.T.* 28.02.2006. paskaidrojums. *D.N.* 22.02.2006. paskaidrojums un *N.O.* 14.02,2006. paskaidrojums, kā arī Rīgas pašvaldības policijas Centra rajona SKS kārtībnieka J.Desjatņikova 21,02.2006. sastādītais akls nr.7-33/155. kā arī veiktā foto fiksāža).

[5.2] Savā 21.02.2006. paskaidrojumā pieteicēja valdes priekšsēdētāja norāda, ka pagājušo trešdien (domājams, ka 1.5.02.2006.) pieteicēja nolīgti strādnieki veica tīrīšanas darbus sarga ēkā Rīgā. */dzēsta adrese/* pagalmā, kur bija salikti celtniecības atkritumi (...) 20.02,2006. no rīta, ierodoties darbā lika pamanījusi, ka sarga ēkas vairs nav. Pie visa augstāk minētā netiek norādīts mērķis, kādēļ sarga ēka tikusi tīrīta...Izskatot lietu, komisija netika konstatējusi atbildību mīkstinošus apstākļus.

[5.3] Ir uzskatāms. ka pieteicējs ar savam darbībām ir radījis cilvēku veselību apdraudošus apstākļus. Sīkāki paskaidrojumu tiks sniegti tiesā

[6] Tiesas sēdē atbildētāja pilnvarotā pārstāve pieteikumu uzturēja pamatojoties uz tajā norādītajiem argumentiem un papildus paskaidroja, ka atbildētājs nav pārbaudījis, kuru personu ir jāsauc pie administratīvās atbildības par minēto pārkāpumu izdarīšanu, jo Sabiedrība konstatētos administratīvos pārkāpumus nav izdarījusi, turklāt lietā nav pierādījumu, ka tieši Sabiedrība būtu izdarījusi konstatētos administratīvos pārkāpumus.

Uz tiesas sēdi atbildētāja pārstāvis nebija ieradies. Administratīvajā rajona tiesā 2007.gada 25. un 29.maijā saņemts atbildētāja iesniegums, kurā atbildētājs norāda, ka neatzīst pieteikumu un uzskata, ka lietā ir pietiekami materiālu lietas objektīvai izskatīšanai bez atbildētāja pārstāvja klātbūtnes, jo atbildētāja pilnvarotais pārstāvis uz lietas izskatīšanu nevar ierasties slimības dēļ.

Pieteicēja pilnvarotā pārstāve paskaidroja, ka lietu ir iespējams izskatīt bez atbildētāja pārstāvja klātbūtnes.

Tiesa, pārbaudījusi lietas materiālus, secina, ka lietu ir iespējams skatīt bez atbildētāja pārstāvja klātbūtnes.

Motīvu daļa

[7] Tiesa, noklausoties pieteicēja pārstāves paskaidrojumus, izvērtējot lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus, secina, ka pieteikums ir pamatots un apmierināms.

[8] Administratīvā procesa likuma 103.pantā noteikts tiesas pienākums, izskatot administratīvo lietu, pārbaudīt iestādes izdota administratīvā akta tiesiskumu un lietderības apsvērumus iestādes rīcības brīvības ietvaros. Administratīvā akta tiesiskums tiek vērtēts, pārbaudot, vai iestāde, to izdodot, rīkojusies saskaņā ar materiālajām un procesuālajām normām. Lietderības apsvērumi tiek vērtēti, pārbaudot, vai administratīvais akts izdots pamatoti un vai tas pārlieku neierobežo personas intereses, samērojot tās ar sabiedrības interešu aizsardzību.

Administratīvā akta, ar kuru uzlikts administratīvais sods, izdošana saistīta arī ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā noteiktā procesa ievērošanu.

[9] Saskaņā ar LAPK 272.pantu institūcijai (amatpersonai), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Savukārt saskaņā ar LAPK 7.panta pirmo un otro daļu nevienam nevar piemērot ietekmēšanas līdzekli par administratīvo pārkāpumu citādi kā uz likuma pamata un likumā noteiktajā kārtībā. Lietvedība par administratīvajiem pārkāpumiem veicama, stingri ievērojot likumību.

Ievērojot minēto, tiesa nodibina, ka iestādei pieņemot lēmumu administratīvo pārkāpumu lietās, ir jāpiemēro materiālās tiesību normas un jāievēro LAPK procesuālās tiesību normas.

No lietas materiāliem izriet, ka lietā ir strīds par to, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, proti, vai pieteicēja ir patvaļīgi bez telpu nodošanas ekspluatācijā uzsākusi telpu 902 un 903, kas atrodas */dzēsta adrese/*, Rīgā, ekspluatāciju. Kā arī ir strīds par to, vai pieteicēja patvaļīgi bez būvatļaujas un būvprojekta ir nojaukusi ēkas piebūvi – sarga māju, tādējādi pieļaujot, ka no mitruma tiek bojāts pagraba pārsegums un pagraba telpas.

[10] Būvniecības likuma 13.panta piektā daļa nosaka, ka būvdarbu uzsākšana bez būvatļaujas kvalificējama kā patvaļīga būvniecība, un atbildība par to ir paredzēta attiecīgajos likumdošanas aktos. Savukārt šī likuma 17.panta pirmā daļa nosaka, ka būvi drīkst izmantot tikai atbilstoši projektētajām funkcijām un vienīgi pēc tās pieņemšanas ekspluatācijā.

Ministru kabineta 1997.gada 1.aprīļa noteikumu Nr.112 „Vispārīgie būvnoteikumi" 112.punkts nosaka, ka pirms būvdarbu uzsākšanas pasūtītājs

saņem būvvaldes vai citas institūcijas saskaņā ar Būvniecības likuma 6.pantu izsniegtu būvatļauju. Patvaļīga būvniecība nav pieļaujama. Savukārt šo noteikumu 170.[3]punkts nosaka, ka pirms būves nojaukšanas pasūtītājs šajos noteikumos noteiktajā kārtībā iesniedz būvvaldē būves nojaukšanas iesniegumu–uzskaites karti un nojaukšanas darbu veikšanas projektu. Ja būves nojaukšanu organizē pašvaldība, būves nojaukšanas iesniegumu–uzskaites karti iesniedz darbu izpildītājs, kuram pašvaldība uzdevusi nojaukt būvi.

Ministru kabineta 2004.gada 13.aprīļa noteikumi Nr.299 „Noteikumi par būvju pieņemšanu ekspluatācijā", kuri nosaka kārtību, kādā pieņem ekspluatācijā jaunuzbūvētas, rekonstruētas, renovētas vai restaurētas būves, būvkompleksus vai būves kārtas (turpmāk – būve) neatkarīgi no to veida, piederības un īpašuma formas, izņemot būves, kurām saskaņā ar Ministru kabineta 1997.gada 1.aprīļa noteikumu Nr.112 "Vispārīgie būvnoteikumi" (turpmāk – Vispārīgie būvnoteikumi) 114.punktu nav nepieciešama būvatļauja.

LAPK 152.panta pirmā, trešā, ceturtā un septītā daļa, paredz atbildību par būvniecības noteikumu pārkāpšanu, un proti, par būves renovāciju, rekonstrukciju vai restaurāciju bez akceptēta projekta vai būvatļaujas (izņemot gadījumus, kas noteikti Vispārīgajos būvnoteikumos) uzliek naudas sodu fiziskajām personām no piecdesmit līdz piecsimt latiem, bet juridiskajām personām – no divsimt līdz trīstūkstoš latiem.

Par būves izmantošanu pirms tās nodošanas ekspluatācijā, uzliek naudas sodu fiziskajām personām no piecdesmit līdz tūkstoš latiem, bet juridiskajām personām – no piecdesmit līdz piectūkstoš latiem.

Par tādu būvniecības normatīvu un ekspluatācijas noteikumu pārkāpšanu, kuru neievērošana var negatīvi ietekmēt būves konstrukciju drošību, nestspēju vai noturību, uzliek naudas sodu fiziskajām personām no piecdesmit līdz piecsimt latiem, amatpersonām – no simt līdz piecsimt latiem, bet juridiskajām personām – no simt līdz tūkstoš latiem.

Par būvdarbu, kuriem nepieciešama būvatļauja un civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana, veikšanu bez būvuzņēmēja vai būvētāja civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas pret nodarīto kaitējumu trešās personas dzīvībai un veselībai un zaudējumiem trešās personas mantai, uzliek naudas sodu fiziskajām personām no piecdesmit līdz četrsimt latiem, amatpersonām – no piecdesmit līdz piecsimt latiem, bet juridiskajām personām – no divsimt līdz divtūkstoš latiem.

[11] Ņemot vērā minētajā tiesību normās noteikto, tiesa secina, ka, lai personu varētu saukt pie atbildības par minēto pārkāpumu izdarīšanu, ir jākonstatē, ka konkrētā persona šos pārkāpumus tiešām ir izdarījusi.

[12] No lietas materiāliem tiesa konstatē, ka atbildētājs Lēmumu ir pieņēmis pamatojoties uz *I.R.* 2006.gada 21.februāra iesniegumu, *A.T.* 2006.gada 28.februāra paskaidrojumu, *D.N.* 2006.gada 22.februāra paskaidrojumu un *N.O.* 2006.gada 14.februāra paskaidrojumu, kā arī Rīgas pašvaldības policijas Centra rajona nodaļas kārtībnieka 2006.gada 21.februārī

sastādīto aktu Nr.7-33/155 un veikto foto fiksāžu. Lēmuma pieņemšanas gaitā tika ņemts vērā arī Sabiedrības valdes priekšsēdētājas *M.S.* 2006.gada 21.februāra paskaidrojums, ka viņa nolīgusi strādniekus, lai sarga māju iztīrītu no celtniecības atkritumiem, un tādējādi atbildētājs ir secinājis, ka Sabiedrība ir vainojama pie sarga mājas nojaukšanas.

[13] Ievērojot minēto un izvērtējot lietā esošos pierādījumus, tiesa secina, ka atbildētājs nav pierādījis Sabiedrības vainu konstatēto pārkāpumu izdarīšanā. Lietā nav pierādījumu, kas apliecinātu, ka telpas 902 un 903, */dzēsta adrese/*, Rīgā, pieder tieši Sabiedrībai un tā ir patvaļīgi uzsākusi šo telpu ekspluatāciju, kā arī nav pierādījumu, kas apliecinātu Sabiedrības vainu sarga mājas nojaukšanā.

Tiesa konstatē, ka atbildētājs nav pierādījis, ka telpas 902 un 903, */dzēsta adrese/*, Rīgā, pieder tieši Sabiedrībai, kā arī to, ka tieši Sabiedrība ir patvaļīgi uzsākusi šo telpu ekspluatāciju.

Tiesa konstatē, ka atbildētājs nav arī pierādījis, ka Sabiedrība ir veikusi ēkas piebūves – sarga mājas nojaukšanu, pārkāpjot normatīvajos aktos noteikto kārtību.

Turklāt tiesa konstatē, ka atbildētājs Lēmuma pieņemšanas gaitā nav ņēmis vērā un vērtējis Sabiedrības viedokli par konkrēto administratīvo pārkāpumu izdarīšanu, jo Sabiedrībai nav bijusi iespēja iepazīties ar lietas materiāliem, piedalīties Lēmuma pieņemšanā un izteikt savu viedokli.

[14] Saskaņā ar LAPK 243.pantu pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuri fakti, uz kuru pamata institūcijas (amatpersonas) likumā noteiktajā kārtībā nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, pie administratīvās atbildības sauktās personas vainu un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Tiesa konstatē, ka ar lietas materiāliem nav pierādīta pieteicēja vaina konstatēto administratīvo pārkāpumu izdarīšanā.

[15] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 150.panta prasībām, iestādei jāpierāda tie apstākļi, uz kuriem tā atsaucas kā uz iebildumu pamatojumu, un ka iestāde var atsaukties tikai uz tiem pamatojumiem, kuri minēti administratīvajā aktā.

No lietas materiāliem un tiesas sēdē pieteicēja pārstāves sniegtajiem paskaidrojumiem tiesa konstatē, ka iestāde nav mainījusi savu pamatojumu attiecībā uz Sabiedrības pārkāpumu, tomēr nav iesniegusi pietiekamus pierādījumus iebildumu pamatojumam, jo no lietas materiāliem nav iespējams secināt, ka konstatēto pārkāpumu izdarīšanā ir vainojama tieši Sabiedrība.

[16] LAPK 244.pants nosaka, ka institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas. Arī saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 154.panta pirmo daļu

tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatojas uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, kā arī vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un taisnības principiem.

[17] Ņemot vērā iepriekš konstatēto, tiesa atzīst, ka atbildētājs, pieņemot Lēmumu nav pareizi piemērojis procesuālās tiesību normas. Līdz ar to Lēmums ir atzīstams par prettiesisku administratīvo aktu un ir atceļams.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, 253.pantu un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.panta pirmo daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

Sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Apati" pieteikumu par Rīgas domes Administratīvās komisijas 2006.gada 29.marta lēmuma Nr.D57 11-8 atcelšanu apmierināt.

Atcelt Rīgas domes Administratīvās komisijas 2006.gada 29.marta lēmuma Nr.D57 11-8 ar tā pieņemšanas dienu.

Tiesas spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2007.gada 8.jūnijā.

Tiesnese /paraksts/ I.Kalvāne

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas

tiesnese _____ I.Kalvāne

Rīgā, 2007.gada 8.jūnijā.